

Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

Ο αρχαιολογικός χώρος των Γόμφων σήμερα.

Το Μουζάκι συμμετέχει ενεργά στην επανάσταση του 1878 κατά των Τούρκων και τελικά ελευθερώνεται το 1881

Ευρήματα από τους αρχαίους Γόμφους στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας

Το Μουζάκι το 1924

6 ^{ος} – 5 ^{ος} πΧ αιώνας	<p>Η αρχαία πόλη των Γόμφων αναφέρεται σε γραπτά κείμενα της αρχαίας εποχής (Στράβων, ο Πτολεμαίος, ο Δίων ο Κάσσιος, ο Αππιανός, ο Πλούταρχος) Από παλιά η Θεσσαλία εμφανίζεται διαιρεμένη σε τέσσερα μέρη (τετραρχίες) που ήταν οι εξής: η Πελασιγίωτις, η Φθιώτις, η Θεσσαλιώτις και η Εστιαιώτις ή Ιστιαιώτις. Η τελευταία περιελάμβανε τον σημερινό νομό Τρικάλων και είχε πρωτεύουσα την Τρίκκη και τις πόλεις Πιάλεια, Οιχαλία, Αιγίνιο, Φαλώρια, Γόμφοι, Ιθώμη, Μητρόπολη, Οξύνεια, Πελινναίον, Φαρκαδόνα, Φαιστό (κοντά στο σημερινό Ζάρκο), τον Άτραγα, που ήταν και οι σπουδαιότερες και παρουσίασαν αξιόλογο πολιτισμό, γνωστό από τα αρχαιολογικά ευρήματα που έφεραν στο φως οι κατά</p>
4 ^{ος} πΧ αιώνας	<p>Την εποχή της επέκτασης της Μακεδονικής κυριαρχίας, η πόλη έπεσε στα χέρια του Φιλίππου Β' και μετονομάστηκε προς τιμήν του σε Φιλιππόπολη.</p>
2 ^{ος} πΧ αιώνας	<p>Το 171 π.Χ. αναπτύχθηκε στην περιοχή των Γόμφων ο στρατός του Ρωμαίου Υπάτου Λικινίου Κράσσου, που προηγουμένως είχε διέλθει από την Ήπειρο στη Θεσσαλία διαμέσου των διαβάσεων της Πίνδου.</p>
1 ^{ος} πΧ αιώνας	<p>Στα χρόνια της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, οι Γόμφοι ενεπλάκησαν στους εμφυλίους πολέμους μεταξύ των Καίσαρα και Πομπήιου και το 48 π.Χ., ακολουθώντας την πολιτική του Κοινού των Θεσσαλών, τάχθηκαν με το μέρος του Πομπήιου με ολέθριες γι' αυτούς συνέπειες. Αρνήθηκαν να ανοίξουν τις πύλες τους στο στρατό του Καίσαρα και εκείνος ύστερα από πολιορκία κατέλαβε και λεηλάτησε ολόκληρη την πόλη, σκοτώνοντας πολλούς Γομφείς.</p>
6 ^{ος} μΧ αιώνας	<p>Στα χρόνια της βασιλείας του Ιουστινιανού τον 6ο αι. μΧ, η οχύρωση της πόλης των Γόμφων ισχυροποιήθηκε και κατά την ύστερη βυζαντινή εποχή η πόλη έγινε έδρα Επισκόπου (Προκόπιος, Περί Κτισμάτων, Δ') – Έτσι δικαιολογείται και το όνομα «Επισκοπή»</p>
12 ^{ος} μΧ αιώνας	<p>Στους βυζαντινούς χρόνους η πόλη ήταν <u>τιμάριο</u> κάποιου Σπαχή Αλβανού, του Θεόδωρου Μουζάκ.</p>
13 μΧ αιώνας	<p>Στα μέσα του 13ου αιώνα χτίστηκε το κάστρο του Φαναρίου για να προστατεύει την πόλη του Φαναρίου και να ελέγχει τις εξόδους από την οροσειρά της Πίνδου προς τη Δυτική Θεσσαλία. Αυτή την περίοδο η Δυτική Θεσσαλία βρισκόταν συχνά μπλεγμένη στις διενέξεις μεταξύ του Βυζαντίου, του Δεσποτάτου της Ηπείρου, και των τοπικών γαιοκτημόνων.</p>
15 ^{ος} -19 ^{ος} μΧ αιώνας	<p>Στην Τουρκοκρατία η περιοχή του Μουζακίου ήταν τιμάριο ενός σπαχή από το Φανάρι και ανήκε στο βιλαέτι του Φαναρίου.</p>

15 ^{ος} -19 ^{ος} μΧ αιώνας	<p>Η Βατσουινιά, το Ελληνόκαστρο, η Γελάνθη, η Κρυσπηγή, η Λαζαρίνα, το Μαυρομμάτι, το Μουζάκι, το Πευκόφυτο, η Πορτή, η Δρακότρυπα και το σημερινό Ανθοχώρι, κατονομάζονται σε απογραφές της τουρκικής διοίκησης, σε προθέσεις των Μοναστηριών Δούσικο και των Μετεώρων και σε αρχεία του Αλή Πασά ως βυζαντινοί οικισμοί.</p>
1782	<p>Γεννήθηκε το 1782 μέσα σε σπήλαιο στο χωριό Μαυρομμάτι Καρδίτσας, κοντά στη Μονή Αγ. Γεωργίου ο ήρωας Γεώργιος Καραϊσκάκης.</p>
1821	<p>Η περιοχή του Μουζακίου έδωσε δυναμικό παρόν στο μεγάλο ξεσηκωμό του Έθνους το 1821. Ωστόσο, παρά την ενεργό συμμετοχή της στον αγώνα, παρέμεινε σκλαβωμένη.</p>
1854	<p>Η επανάσταση του 1854. Κάμπος και Άγραφα έγιναν ένα απέραντο πεδίο επιχειρήσεων και το Μουζάκι ένα από τα μεγαλύτερα επαναστατικά κέντρα. Οι Τούρκοι, μετά την καταστολή της εξέγερσης και προκειμένου να εκδικηθούν τους επαναστάτες χωρικούς, αποκεφάλισαν 100 χριστιανούς.</p>
1877	<p>Η τελευταία απελευθερωτική εξέγερση της Θεσσαλίας (1877-78) και μαζί και του Μουζακίου, ολοκληρώθηκε με επιτυχία, ύστερα από πολλές περιπέτειες, συγκρούσεις με τους Τούρκους και νικηφόρες μάχες (5 Μαρτίου – Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ), που ανάγκασαν την Υψηλή Πύλη να παραχωρήσει, ύστερα από την επέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων, τη Θεσσαλία και το Ν. Άρτας, στο ελεύθερο Ελληνικό Κράτος.</p>
1877	<p>Το 1877 ο Χρηστάκης Εφέντης Ζωγράφος ίδρυσε το Ορυζοποιείο Λαζαρίνας με ιταλικές εκκοκιστικές μηχανές ρυζιού και το 1894 το εργοστάσιο ζάχαρης, την πρώτη και μοναδική βιομηχανική μονάδα στα Βαλκάνια και από τεχνική άποψη και από μηχανολογικό εξοπλισμό (3.250 μηχανήματα), το τελειότερο εργοστάσιο του είδους στην Ευρώπη (450 θέσεις εργασίας). Η ίδρυση του διαμόρφωσε νέα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα στην περιοχή, γρήγορα όμως έκλεισε (1909) εξαιτίας της έλλειψης πρώτης ύλης.</p>
1881	<p>Το Μουζάκι προσαρτήθηκε στην ελεύθερη Ελλάδα στις 10 / 05 / 1881 με τη διάσκεψη της Κωνσταντινούπολης. Δημιουργήθηκε ο πρώτος Δήμος Μουζακίου.</p>

1912

Το 1912 ο Δήμος διασπάσθηκε στις Κοινότητες: Μουζακίου, Μαυρομματίου, Γελάνθης, Λαζαρίνας, Βούνιστας, Βρόστιανης, Φλωρεσέων, Κερασέας, Ζερετσίου, Νευροβούνισιας, Σιάμου, Σκλάταινας, Βασινιάς, Πορτής και Ροπωτού.

1943

Στις **8/6/1943** το ιστορικό Μουζάκι γνώρισε τη σκληρότητα των Ιταλών κατακτητών. Τα ιταλικά ασκέρια ξεκίνησαν από τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα, προκειμένου να χτυπήσουν κάθε επαναστατική αντάρτικη αντίσταση και να σκορπίσουν τη φωτιά και τον όλεθρο στο πέρασμα τους. Η είδηση αυτή αναστάτωσε τον άμαχο πληθυσμό του Μουζακίου. Όλοι τότε φεύγουν για τα βουνά και κρύβονται στα δάση του Μουζακίου, εγκαταλείποντας στη διάθεση των κατακτητών ότι με κόπο και ιδρώτα είχαν δημιουργήσει στα χρόνια της ειρήνης. Το Μουζάκι κήκε ολοσχερώς.

2021

